

wileński, w 5 okr. pol., gm. Ilino (o 14 w.), okr. wiejski Pawłów, o 30 w. od Wilna, ma 29 dusz rewiz.; własność Dmochowskich. Spis z 1866 r. podaje wś, mającą 5 dm., 40 mk. katol. i os. karcz., 1 dm., 12 mk. żydów. 7.) **W.-Merecz**, pow. wileński, ob. *Merecz-Wilkiszki*. 8.) **W.**, zaśc., pow. kowieński, w 3 okr. pol., o 25 w. od Kowna. 9.) **W.**, mko, pow. kowieński, mylnie, ob. *Wilkija*. 10.) **W.**, wś, pow. nowoaleksandrowski, w 1 okr. pol., gm. Tauroginy. 11.) **W.**, zaśc., pow. nowoaleksandrowski, w 4 okr. pol., o 73 w. od Nowoaleksandrowska. 12.) **W.**, wś, pow. poniewieski, w 1 okr. pol., o 9 w. od Poniewieża. 13.) **W.**, dwa dwory i okolica, pow. poniewieski, w 3 okr. pol., gm. Pompiany, o 21 w. od Poniewieża. Mają tu: Pleśniewiczowie 20 dzies. (1 nieuz.), Szenferowie 100 dzies., Jankiewiczowie 30 dzies., Jackiewiczowie 50 dzies. 14.) **W.**, dwór, pow. rossieński, w 2 okr. pol., gm. Rossienie, o 24 w. od Rossień. 15.) **W.**, wś, pow. rossieński, w 2 okr. pol., gm. i par. Szydłów, o 21 w. od Rossień. 16.) **W.**, wś, pow. rossieński, w 3 okr. pol., gm. Erzwilek, o 40 w. od Rossień. Włość. Bruzas ma tu 11 dzies., Kajrewiczowie 22½ dzies. 17.) **W.**, dwór, pow. szawelski, w 2 okr. pol., gm. Kurszany, o 30 w. od Szawel. Jankiewiczowie w W. i Tadzyskach mają 154 dzies. (7 lasu, 1 nieuz.). 18.) **W.**, wś, pow. telszewski, w 1 okr. pol., o 30 w. od Telsz. 19.) **W.**, wś, pow. wilkomierski, w 3 okr. pol., gm. Żmujdki, o 23 w. od Wilkomierza. *J. Krz.*

Wilklauken, os., pow. pitkałowski, st. poczt. Lasdehnen.

Wilknitt, posiadłość, pow. świętosiekiński, st. p. Lichtenfeld.

Wilkobole, ob. *Wilkobole*.

Wilkobole, folw. szl., pow. trocki, w 1 okr. pol., o 18 w. od Trok, 1 dm., 13 mk. katol.

Wilkocie, wś, pow. nowoaleksandrowski, w 2 okr. pol., o 31 w. od Nowoaleksandrowska.

Wilkoeln, w XVI w. *Wilgoczyn, Wilkoczyn*, wś, pow. opatowski, gm. i par. Waśniów. Nie podana w nowszych spisach urzędowych. W 1827 r. miała 8 dm., 49 mk. Wspomina tę wś Długosz w opisie par. Waśniów (L. B., II, 475). Według reg. pob. pow. sandomierskiego z r. 1578 we wsi W. Marcin Wilkocki płacił od ¼ łanu, 2 zagr. z rolą, Mikołaj Wilkocki od ¼ łanu, 2 zagr. z rolą, 1 kom. (Pawiński, Małop., 195).

Wilkoecz, ob. *Wilkowec*.

Wilkojotka, nazwa strumienia, w pow. łukowskim, dającego początek rzeczce Bystrzycy (dopl. Tyśmienicy). Zapewne nazwa ta ma związek z nazwą bagna Jata.

Wilkojeziory, folw., pow. wykowyński, gm. Olwita, par. Wykowszki. Nie podany w nowszych spisach. W r. 1827 miał 1 dm., 21 mk.

Wilkoki, wś, pow. telszewski, w 1 okr. pol., o 14 w. od Telsz.

Wilkokuk, ob. *Wilkołuk*.

Wilkołaz 1.) w dok. *Wilkołaz*, wś przy źródłach rzki Urzędówki, pow. janowski, gm. i par. Wilkołaz, przy drodze bitej lubelsko-kraśnickiej, odl. od Lublina 40 w. a od Kraśnika 12 w., od Janowa 41 w., st. poczt. Kraśnik. We wsi ze źródła pod folw. Górnym wypływa strumień, który w dalszym biegu ku os. Urzędów przybiera nazwę Urzędówki i pod Dzierzkowicami wpada do Stróży al. Wyznicy. Grunta gliniaste, ciężkie lecz urodzajne, pokłady kamienia i opoki. Dwa oddzielne folwarki, należące do ordynacyi Zamoyskich, pod nazwą W. Górny i W. Dolny, pierwszy ma 840 mr., drugi 670 mr. Zostają w dzierżawie; folw. W. poduchowny (265 mr.), należy do Niecieckiej. Wś ma 209 dm., 1900 mk. i 2075 mr. ziemi oraz w zamian za serwituty wydzielano na własność włościan z lasów ordynackich 400 mr. W r. 1827 było 142 dm., 1011 mk. Dobra W., należały do dominium Kraśnik i łącznie z temże stanowiły kolejno własność Gorajskich, Tęczyńskich, ks. Olelkowiczów Słuckich, gdy zaś ta ostatnia rodzina w końcu XVI w. wygasła, W. wraz z Kraśnikiem wcielonym został do ordynacyi Zamoyskich z tej przyczyny, że Anna Ossolińska, córka Doroty z Tęczyńskich Ossolińskiej, była pierwszą żoną Jana Zamoyskiego, hetmana w. kor. (ob. *Kraśnik*). W połowie XV w. jestto wś kościelna między Urzędowem i Bychawą, własność królewska, ma łany km., karczmy król. z rolą, zagr. z rolą, folw. królewski, z których dziesięciną, wartości 10 grzyw., dawano plebanowi. Były tam także 3 łany duchowne, karczma z rolą, która płaciła czynszu 1 grzyw. (Długosz, L. B., II, 551, 552). Według reg. pob. pow. lubelskiego w r. 1531 wś W. płaci od 4½ łan. a Wola Wilkołazka od 10 łan. i młyna. W r. 1676 ze wsi W. płaci pogłównie Jerzy Szornel, sędzia ziemski lubelski, od siebie, żony, 4 córek, pani Dydyńskiej, 3 osób z rodziny, 15 dworskich, 3 żydów i 476 poddanych (Pawiński, Małop., 355 i 47a). Pierwotna erekcja kościoła paraf. podług wizyty ká. Skarszewskiego, biskupa lubelskiego, z r. 1801 sięga 1440 r., lecz obecnie istniejący kościół murowany, p. w. św. Jana Chrz., zbudowany został r. 1653 kosztem Zamoyskich, jak o tem przekonawa napis wykuty w ścianie na łuku prezbiterium, lecz gdy skutkiem starości groził upadkiem, najpierw w 1824 r. a następnie w 1867 r. odrestaurowano go kosztem parafian i ordynata Tomasza Zamoyskiego. Opis kościoła pomieścił Wł. K. Zieliński w Tyg. Illustr. z 1868 r. (I, str. 52). Parafia W. (dek. janowski) posiada do 3000 dusz. W skład tejże wchodzi wsi: Wilkołaz, Kłodnica Górna, Kłodnica Dolna, Kępa, Białowody, Emilków, Osiny, Ryczydół, Wólka Rudnicka, Rudnik Szlachecki, Zalesie. Gmina W. ma 4036 mk. (19 praw., 20 prot., 75 żyd.), i rozległości 15896 mr., zawiera w sobie też same miejscowości co i parafia a nadto wieś Pułankowice, nale-

zając do par. Kraśnik. W. posiada szkołę elementarną, dom schronienia dla starców, przy kościele ufundowany. 2. **W.**, wś, w par. Radno, podana w spisie z r. 1827 (było 29 dm., 140 mk.), jest to właściwie Wielkolas (Wielgolas), w pow. lubartowskim. Ob. *Wielkolas* 2).

Wilkołek, kol. i os. leś., pow. sieradzki, gm. Złoczew, par. Uników, odl. od Sieradza 24 w.; kol. ma 8mk.; os. leś. 1 dm. Ludność podana razem z ludnością wsi Uników. W r. 1827 było 2 dm., 20 mk.

Wilkomeden, wś, pow. szyłokarczemski, st. p. Kukoreiten.

Wilkomia al. *Wilkomie*, folw. z leśniczówką Stołętyną, pow. wągrowiecki, par. Panigród, szkoła kat., poczta i st. kol. Wapno, okr. komis. w Gołanicy. Ma 2 dm., 9 mk. *W. Ł.*

Wilkomir, ob. *Wilkomierz*.

Wilkonice, folw., pow. grójecki, gm. i par. Lipie, odl. 12 w. od Grójca, ma 238 mr. (227 roli); bud. mur. 9, drew. 5; pokłady torfu.

Wilkonice, też *Wilkowice*, w dok. *Wilkonis bona*, wś nad rzeką Dąbrozną, pow. krobaki (gostyński), na zach. od Kobyłina, pld.-zach. od Pępowa, między Jutrocinem a Krobą, okr. komis. w Krobie, par. i st. dr. żel. Pępowo, poczta Dłonie, szkoła katol. w miejscu, sąd w Rawiczu. Ma 25 dm., 125 ha, 193 mk. kat. Obszar dwor. ma 390 ha, z czystym dochodem 6463 mrk i 106 mk. (96 katol.). R. 1310 należały W. do pow. ponieckiego. Później własność Miaskowskich i Wilkowskich. R. 1793 Józefa Krzyckiego, kaszt. krzywińskiego. Dziś w posiadaniu Niemca. *W. Ł.*

Wilkoniczki, w dok. *Wilkonice minor*, wś, w pow. krobaki (gostyńskim), na zach. Kobyłina, par. i st. dr. żel. Pępowo, szkoła w Wilkonicach, okr. komis. Krobia, poczta Dłonie. Folw. ma 5 dm., 89 mk., należał zawsze do Wilkonic; wś ma 9 dm., 59 mk., 40 ha. *W. Ł.*

Wilkonosza, wś, pow. sądecki, na pld.-wsch. od Zbyszyc, na praw. brzegu Dunajca, wzn. 391 mt. n.p.m. Składa się wraz z obszarem więk. pos. z 16 dm. i 134 mk. rz.-kat. Par. w Zbyszycach. Pos. więk. (Zarębskich) wynosi. 94 mr. roli, 5 mr. łąk, 2 mr. ogr., 14 mr. pastw., 35 mr. lasu, 3 mr. nieuż. i 530 sąż. parcel bud.; pos. mn. 62 mr. roli, 6 mr. łąk i ogr. i 12 mr. pastw. Zdaje się, iż osada powstała po r. 1674, niespotykamy bowiem pierwiej tej nazwy. Graniczy na ptn. z Sienną i Zbyszycami, na pld. z Wolą Kurowską. *Mac.*

Wilkopedzie, wś, pow. suwalski, gm. Sejwy, par. Puńsk, odl. od Suwałk 26 w., ma 2 dm., 225 mk.

Wilkopole (ob. t. II, 726), jestto *Wielkopole*.

Wilkorojście, wś, pow. wileński, w 3 okr. pol., gm. i okr. wiejski Janiszki (o 2 w.), 8 dusz rewiz.; należy do dóbr Łabejkiszki Zajączkowskich.

Wilkory, wś, pow. rossieński, par. Niemokszty.

Wilkoschen, wś, pow. gabiński, st. p. Gumbinna.

Wilkostowo 1.) wś, pow. inowrocławski, na pld. od Gniewkowa i Służewa, par. Nowa Grabia, okr. kom. i poczta Dąbrowa (Louisenfelde), st. kol. Gniewkowo (Argenau), szkoła katol. w W. Opokach, sąd w Inowrocławiu, 35 dm., 407 ha, 196 mk. (138 kat. i 6 żyd.). 2.) **W.**, huby, tamże, mają 18 dm., 206 ha, 167 mk. (6 kat.). Według reg. pob. pow. brzeskiego z r. 1557 wś W., w par. Grabie, miała 4 łąk., 3 zagr. Kaczkowski płacił od 5 łąk., 3 zagr. (Pawiński, *Wielkop.*, II, 5). *W. Ł.*

Wilkoszewice, wś, folw. i młyn wodny, pow. piotrkowski, gm. Gorzkowice, par. Rozprza. Leżą przy linii dr. żel. warsz.-wied., o 4 w. od Gorzkowic a 16 w. od Piotrkowa, mają 26 dm., 208 mk. W 1827 r. było 17 dm., 108 mk. W r. 1887 folw. W. rozl. mr. 222: gr. orn. i ogr. mr. 118, łąk mr. 70, pastw. mr. 23, nieuż. mr. 11; bud. mur. 7, drew. 15; płodozm. 7-pol. Wś W. os. 24, mr. 145. Na początku XVI w. łąny km. i folw. dawały dziesięcinę pleb. w Rozprze. Kmiecie dawali też kołędę (Łaski, L. B., II, 192). Według reg. pob. pow. piotrkowskiego z r. 1552 wś W. miała os. 4, łąk. 2¹/₂ (Pawiński, *Wielkop.*, II, 253). Por. *Mojkowice*. *Br. Ch.*

Wilkosznie, jezioro, w pow. trockim.

Wilkotupie, zaśc., pow. wilkomierski, w 2 okr. pol., gm. Traszkuany, o 62 w. od Wilkomierza.

Wilków 1.) *Polski*, 2.) *W. Niemiecki* i 3.) *W. Nowy*, trzy wsi, pow. sochaczewski, gm. i par. Głusk, par. ewang. Wyszogród. *W. Polski* ma 389 mk., 1119 mr.; *W. Niemiecki* 120 mk., 541 mr.; *W. Nowy* 278 mk., 457 mr. W 1827 r. *W. Pol.* miał 52 dm., 419 mk. a *W. Niem.* 12 dm., 109 mk. R. 1440 Ziemowit, ks. mazowiecki, sprzedaje tę wieś bratu ks. Władysławowi (Kod. Maz., 199, 200). Według reg. pob. pow. sochaczewskiego z r. 1579 wś Wilkowo, w par. Głusko, miała 11 łąk., 9 zagr., 2 kom., 1 rzem. (Pawiński, *Mazowska*, 143). 4.) **W.**, wś i folw., pow. grójecki, gm. Lipie, par. Wilków, odl. 14 w. od Grójca, posiada kościół par. drewniany, gorzelnię, młyn wodny, 618 mk. W 1827 r. było 56 dm., 508 mk. W r. 1884 folw. W. rozl. mr. 1202: gr. orn. i ogr. mr. 652, łąk mr. 63, lasu mr. 452, nieuż. mr. 35; bud. mur. 9, drew. 16; płodozm. 10-pol.; las nieurzadzony, pokłady torfu. Wś W. os. 77, mr. 1163; wś Annapol os. 19, mr. 305. Por. *Cesławin*. Kościół i parafię założył podobno w r. 1330 (?) Krzysztof Wilski. W r. 1392 we wsi Wilkowo łąn zwany Uprzałka nadaje Piotr z Małocic augustyanom w Rawie (Kod. Maz., 115). W r. 1579 siedzieli tu częściowi właściciele (Wilkowscy czy Wilscy?). Walenty i Jan płacili od 3 łąk., Wawrzyniec od